

Nem „szekus” őrzi végre a katonákat

Feketeruhás „szekusok” helyett immár katonák vannak a laktanyák bejáratánál és az őrtornyokban – ezt érzékeli manapság az, aki elsétál egy laktanya előtt. Az egyenruha valójában fegyveres biztonsági őroket rejt, akik katasztrófhelyzetben önkéntes védelmi tartalékos katonaként is bevetethők a Magyar Honvédség égisze alatt. Az fn.hu az elmúlt hetekben több katonai objektumot is felkeresett. Videó!

[Farkas Cintia](#) FN

2011. március 3. 11:10

Katonás fegyelem, szakszerűbb ellenőrzés, nemcsak egy odavetett „Józsi, engedj már be”, és egyből szabad az út, hanem még a járművek alját is gondosan ellenőrzik tükörrel a lehetséges bombák után kutatva. A laktanyákat járva főleg ezek a változások a legszembeütőbbek január 1-jétől. Az év elejétől ugyanis a 205 katonai objektumból 57-nek a biztonságáról őrző-védő cégek helyett fegyveres biztonsági őrök gondoskodnak, akik a honvédségi háttérintézménynek, a HM EI Zrt.-nek (Honvédelmi Minisztérium Elektronikai Logisztikai és Vagyonkezelő Zrt.) a főállású alkalmazottjai. „Nem volt rendjén való dolog, hogy mindenféle securityk őrizzék a hadsereget, ezt a honvédségnek magának kell megoldania, és meg is oldja” – nyilatkozta Hende Csaba honvédelmi miniszter az fn.hu-nak. Hasonló véleményen van Benkő Tibor vezérkari főnök is, aki szerint demoralizáló hatása volt a katonákra nézve, hogy a laktanyákat és őket különféle őrző-védő cégek vigyázták. „Úgy gondolom, hogy mindenképpen megváltoztatja a közvélemény megítélését, s javítja a honvédség presztízsét” – vélekedett lapunknak az „őrségváltásról”. Egyébként a Bakony Harckiképző Központban tavaly decemberben már felkészítették arra a saját állományukat, hogy kiváltják az őrzés-védelmet – tudta meg lapunk Mészáros József alezredestől, a MH Bakony Harckiképző Központ törzsfőnökétől.

Nem csupán a tárcavezetésnél és a vezérkarnál vannak kedvező véleménnyel az önkéntes védelmi tartalékos szolgálat felállításáról, hanem maguk a tartalékosok is dicsérik. Az Újpesti Hadikikötőben szolgáló Huber Ferenc őrparancsnok zseniális ötletnek tartja, mondván, a mostani őrség szakmailag sokkal magasabban szinten áll, mint a korábbi civil őrző-védő cégek esetében. Miklós András őrparancsnok (MH Bakony Harckiképző Központ) szerint ez az őrzés-védelemnek a csúcsa, míg Halla Dezső őrparancsnok (budapesti Irinyi János Laktanya) azt emelte ki lapunknak, hogy ez olyan pozitívum, amely mindenképpen javít a honvédség megítélésén.

Exkatonák, exrendőrök

A kötelező sorkatonai szolgálat ugyan megszűnt 2004-ben, a hadkötelezettség azonban maradt. Ám az akkor megalakított önkéntes tartalékos katonai rendszer nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mivel nagyon kevesen jelentkeztek. Ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy a cégek, a vállalatok nem támogatták azt, hogy az alkalmazottja rendszeres időközönként bevonuljon, és tartalékosként katonai szolgálatot lásson el ideiglenesen. „A Magyar Honvédségnek minősített időszakban azonban gondoskodnia kell a kiemelten fontos objektumainak védelméről, ezt pedig egy felkészült állománynak kell ellátnia, nem pedig azoknak a katonáknak, akiket a harcoló erőből vonunk el. Ezért jött az az ötlet, hogy önkéntes védelmi tartalékos szolgálatot hozzunk létre” – hangsúlyozta a vezérkari főnök.

Medve Csaba (b), Rábel Viktória (k), Juhász József (j) fegyveres biztonsági őrök

(MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred, Székesfehérvár) - [Képgaléria!](#) fotó: HM EI Zrt.

S kiből lehet ezt leginkább létrehozni? – merült fel akkor a kérdés. A válasz egyszerűnek bizonyult: azokból, akik békeidőben is ilyen jellegű feladatot látnak el, azaz a HM az eddigi őrző-védőket célozta meg ezzel a lehetőséggel. A január 1-jétől szolgálatba állt 2049 fegyveres biztonsági őr között azonban nyugállományú katonákat, rendőröket és tűzoltókat is találunk, akiknek – a megfelelő szakmai háttérük révén – ugyancsak elegendő volt egy 3 napos alapkiképzés. „Néhány héten belül plusz 50-55 főt szeretnénk még felvenni, jelentkezők pedig szép számmal vannak” – tudta meg lapunk Szabó Jánostól, a HM EI Zrt. Őrzés-védelmi Igazgatóság igazgatóhelyettesétől.

Akár a gátakra is

A fegyveres biztonsági őrség felállításával a HM két legyet ütött egy csapásra: nemcsak a katonai objektumok őrzését tudja megoldani velük, hanem a katasztrófaelhárításban (pl. árvíz esetén) is mozgósíthatja őket. A 2049 főből egy időben 350-400 ember tudna részt venni kárelhárítási munkában. „Az őrök valamennyien a HM EI Zrt. alkalmazottjai, de egyúttal önkéntes védelmi tartalékosként a Magyar Honvédség nyilvántartásába is bekerülnek, és ha a helyzet úgy kívánja, akkor aktivizálhatók” – magyarázza a vezérkari főnök. Például egy árvízi helyzet során a Magyar Honvédség kiértesíti a honvédségi céget, a fegyveres biztonsági őröket pedig – akik a belépésnél a tartalékos katonai szolgálat miatt esküt is tettek – behívóparanccsal mozgósítja. A gátakon azonban már nem az EI Zrt. fegyveres biztonsági őröként hajtának végre feladatot, hanem mint a Magyar Honvédség önkéntes védelmi tartalékos katonái.

Hende Csaba honvédelmi miniszter - [Képgaléria](#)

fotó: Kummer János / fn.hu

„Ha jön az árvíz tavasszal, akkor bizony ezek az emberek is menni fognak. Ennyivel több képessége van a honvédségnek például a katasztrófaelhárításban, de ők a szerződésük szerint részt vesznek a Befogadó Nemzeti Támogatás feladataiban is, amikor ugyanis a szövetséges erők Magyarországra érkeznek, a biztosításuk, az ellátásuk, minden oldalú kiszolgálásuk, valamint objektumaik őrzése komoly erőket igényel”- jegyezte meg lapunknak Hende Csaba. Hozzáteve: ezáltal a szövetség számára is pluszjelentőséggel bíró képességet kaptunk, amelyet eddig a honvédség tényleges állományú tagjainak kellett ellátni.

Két csík=őrparancsnok

S éppen a „folyamatos rendelkezésre állás” és a „bármikor behívhatóság” indokolta azt, hogy formaruha helyett egyenruhát kaptak a fegyveres biztonsági őrök, hiszen mozgósítás esetén ebben – a felszerelésükkel együtt – kötelesek megjelenni. A vállapon azonban nem a közismert katonai rendfokozati jelzéseket viselik, hanem a HM EI Zrt. alkalmazásában álló fegyveres biztonsági őröknél már eddig is megszokott megkülönböztető jelzéseket (egy csík

az őrt, két csík az őrsparancsnokot, három csík pedig az őrségparancsnokot jelzi).

Gépkarabély használatára is kiképezték a fegyveres őroket - [Képgaléria!](#)

fotó: Kollányi Péter/ MTI

Fegyverzetüket a fegyveres biztonsági őrségnél előírt kényszerítő eszközök (pisztoly, gumibot, bilincs, gázspray) alkotja, minősített időszakban pedig gépkarabélyt vehetnek magukhoz a fegyverszobából. A laktanyában felállított fegyveres biztonsági őrség, amíg nincs aktivizálva, addig az [1997. évi CLIX. törvény](#) alapján léphet fel egyes esetekben (pl. lopás, laktanya megtámadása). Ha pedig bármilyen szabálysértést elkövet, (elalszik az őrségben, indokolatlanul elhagyja az őrhelyét, stb.), akkor a munkajogi törvények alapján várnak rá bizonyos szankciók (pl. jutalom megvonása, elbocsátás). Amennyiben viszont megkapja a behívóparancsot, akkor már a katonai törvény hatálya alá kerül.

Gazdaságfehérítés, átláthatóság

Többlépcsős alvállalkozói láncolat, bejelentés nélküli foglalkoztatás, indokolatlan túlórák, ki nem adott pihenőidők, valamint „sápszedés” –, hogy csak pár tényezőt említsük, amely az őrző-védő cégek világát uralja. A vagyonzó ágazat a [múlt évi statisztikai adatai](#) szerint még az építőipart is megelőzte a feketén foglalkoztatásban. „Biztos vagyok abban, hogy nagyot léptünk a gazdaság fehérítése felé, és a jóérzésünk megteremtése felé. Örülök annak, hogy nincs többé fekete pénz, és örülök annak, hogy az a sápa, amelyet ezek a magánvállalkozók eddig teljesen indokolatlanul zsebre tettek, az benne marad a rendszerben” – hangsúlyozta Hende Csaba a fegyveres katonai őrség felállítása kapcsán. Az őroket ugyanis immár törvényesen foglalkoztatja a HM EI Zrt., s minden járulékot fizet utánuk. „Ha figyelembe vesszük, hogy a 2049 tartalékos katona rendszerbe állítása mibe kerül, megnézzük azt, hogy mit fizettünk eddig az őrzés-védelemért, mert most ugyebár kaptunk tartalékos katonát és őrzés-védelmet is, ha a kettőt összeadjuk, akkor azt látjuk, hogy a tavalyi ráfordításhoz képest 1,5 milliárd forinttal beljebb vagyunk, azaz ennyivel kevesebbet adunk ki. Ez azoknak rossz üzlet, akik már nem tudják levenni a sápot” – mondta a tárca vezetője. Mészáros József alezredes, a MH Bakony Harckiképző Központ törzsfőnöke elsősorban azt emelte ki az fn.hu-nak, hogy az eddig átláthatatlan rendszer immár átláthatóbbá válik.

Benkő Tibor vezérkari főnök érkezik az első önkéntes tartalékos katonák ünnepélyes őrségváltására - [Képgaléria!](#) fotó: Kollányi Péter/ MTI

A fegyveres biztonsági őrség egyébként 24/72 órás váltószolgálatban havonta átlagosan 8 napot dolgoznak. Ami a fizetésüket illeti, minimum bruttó 130 ezer körüli összeget kapnak kézhez, valamint 10 ezer forint körüli cafeteriát is átutálnak nekik. A lapunk által megkérdezett őrség az emberségesebb bánásmód és a pályakép lehetősége mellett elsősorban a fix fizetést és a szabott munkaidőt emelték ki pozitívumként, amire eddig, amíg „szekus” keretek között dolgoztak, nem lehetett számítani. „Most mindent megkapunk, ami egy normális szolgálathoz kell, ráadásul nagyobb biztonságban érezzük magunkat, nem lebeg felettünk a Damoklész-kardja” – osztotta meg véleményét velünk Halla Dezső őrségparancsnok.

Miklós András órparancsnok is biztos munkahelynek érzi, azzal érvelve, hogy annak idején belekényszerítették őket a kényszervállalkozásba, s mindenki örült, hogy ettől megszabadulhatott. „Bár volt bruttó óradíj, de azt senki sem vette figyelembe, ráadásul magunk fizettük a járulékokat, így amit kerestünk, annak szinte a felét járulékokra költöttük” – panaszkodott.

Az, hogy miként válik be „éles helyzetben” a közel két hónapja működő önkéntes védelmi tartalékos rendszer, a tavaszi árvízi helyzetnél fog csak elválni. Mindenesetre addig még további kiképzésekre számíthatnak a januárban szolgálatba lépett erők.